

Bernard
Cornwell

KUNINKAIDEN
MIEKKA

HISTORIALLINEN ROMAANI

BAZAR

Bernard
Cornwell
KUNINKAIDEN
MIEKKA

HISTORIALLINEN ROMAANI

Suomentanut
Natasha Vilokkinen

BAZAR

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Natasha Vilokkinen
Englanninkielinen alkuteos *Sword of Kings*
Copyright © Bernard Cornwell 2018

ISBN 978-952-279-919-7

Taitto Jukka Iivarinen / Vitale
Painettu EU:ssa

Kuninkaiden miekka

on omistettu Suzanne Pollakille

SISÄLLYS

KARTTA

9

PAIKANNIMET

10

ENSIMMÄINEN OSA

Hölmöläisten retki

13

TOINEN OSA

Pimeyden kaupunki

133

KOLMAS OSA

Ohravainio

229

NELJÄS OSA

Käärmeenhenkäys

311

HISTORIALLISTIA TIETOJA

393

PAIKANNIMET

Muinaisenglannissa paikannimien kirjoitusasu vaihteli. Nimet kirjoitettiin miten milloinkin, ja yhtä paikkaa saatettiin kutsua useilla eri nimillä. Niinpä Lontoota kutsuttiin Lundoniaksi, Lundenbergiksi, Lundenneksi, Lundeneksi, Lundenwiciksi, Lundenceasteriksi ja Lundresiksi. Jotkut lukijat varmasti pitäisivät parempina joitakin muita versioita seuraavan luettelon nimestä, mutta olen yleensä käyttänyt kirjoitusasuja, joita teoksien *Oxford Dictionary of Place-Names* ja *Cambridge Dictionary of English Place-Names* mukaan käytettiin Alfredin hallituskaudella eli vuosina 871–899 tai niillä main. Sekään ratkaisu ei kuitenkaan ole täysin vedenpitävä. Haylingin saarta kutsuttiin vuonna 956 sekä Heilincigaeksi että Hæglingaiggæksi. En ole itsekään ollut täysin johdonmukainen: olen käyttänyt nimeä Northumbria enkä vanhaa muotoa Norðhymbralond, jotta lukijat eivät luulisi muinaisen kuningaskunnan rajojen olleen samat kuin nykyisen Northumberlandin kreivikunnan. Niinpä seuraava luettelo on nimien kirjoitusasujen tapaan hieman arvaamaton.

Andefera	Andover, Wiltshire
Basengas	Basing, Hampshire
Bebbanburg	Bamburgh, Northumberland
Beamfleot	Benfleet, Essex
Caninga	Canvey Island, Essex
Ceaster	Chester, Cheshire
Celmeresburh	Chelmsford, Essex
Cent	Kent
Cestrehunt	Cheshunt, Hertfordshire
Cippanhamm	Chippenham, Wiltshire
Colneceaster	Colchester, Essex
Contwaraburg	Canterbury, Kent
Cyningestun	Kingston upon Thames, Surrey
Crepelin portti	Cripplegate, Lontoo
Dumnoc	Dunwich, Suffolk
Itä-Seax	Essex
Elentone	Maidenhead, Berkshire
Eoferwic	York, Yorkshire
Fæfresham	Faversham, Kent
Farnean saaret	Farne Islands, Northumberland
Fearnhamme	Farnham, Surrey
Ferentone	Farndon, Cheshire
Fleot	Fleetjoki, Lontoo
Fughelness	Foulness, Essex
Gleawecestre	Gloucester, Gloucestershire
Grimesbi	Grimsby, Lincolnshire
Hamptonscir	Hampshire
Heahburh	Keksitty nimi Whitleyn linnalle Cumbriassa
Heorotforda	Hertford, Hertfordshire
Humbre	Humberjoki
Jorvik	York, Yorkshire
Ligan	Leajoki
Lindcolne	Lincoln, Lincolnshire
Lindisfarena	Lindisfarne, Northumbria
Luddin portti	Ludgate, Lontoo
Lupiae	Lecce, Italia
Lundene	Lontoo
Mameceaster	Manchester
Ora	Oare, Kent
Sceapig	Isle of Sheppey, Kent
Pyhän Cuthbertin luola	Cuddy's Cave, Holburn, Northumberland

Strath Clota	Kuningaskunta Lounais-Skotlannissa
Suðgeweork	Southwark, Lontoo
Swalwan	Swale, Thamesin jokisuu
Temes	Thamesjoki
Toteham	Tottenham, Suur-Lontoo
Tuede	Tweedjoki
Wealapuro	Walbrook, Lontoo
Werlameceaster	St Albans, Hertfordshire
Westmynster	Westminster, Lontoo
Wicumun	High Wycombe, Buckinghamshire
Wiltuncir	Wiltshire
Wintanceaster	Winchester, Hampshire

ENSIMMÄINEN OSA

Hölmöläisten retki

ENSIMMÄINEN LUKU

Gydene oli kadoksissa.

Ei se ollut ensimmäinen laiva, joka minulta katosi. Meri on armoton ja suuri, ja laivat ovat pieniä, ja *Gydene*, joka tarkoitti yksinkertaisesti jumalatarta, oli pienempi laiva kuin useimmat. Se oli rakennettu Humbrejoen varrella Grimesbissä, missä sille oli annettu nimeksi *Haligwater*. Sillä oli kalastettu vuoden verran ennen kuin minä sen ostin. En halunnut *Vihkivesi*-nimistä alusta laivastooni, joten maksoin neitsyelle shillingin, jotta hän kusi pilssiin, kastoin laivan uudestaan *Gydeneksi* ja annoin sen Bebbanburgin kalastajille. He heittivät verkkojaan kaukana merellä, ja eräänä harmaana päivänä, kun tuuli navakasti ja isot aallot iskivät valkoisina Farnean saarten kallioihin, *Gydene* ei enää palannutkaan. Oletimme, että meri oli vienyt voiton, ja Bebbanburgin pienessä kylässä oli kuusi uutta leskeä ja pitkälti toistakymmentä orpoa. Ehkä minun olisi pitänyt jättää nimi vaihtamatta. Kaikki merenkävijät tietävät, että on kohtalon uhmaamista muuttaa laivan nimi, tosin he tietävät vallan mainiosti myös sen, että neitsyen kusi torjuu kohtalon. Mutta jumalat voivat olla yhtä julmia kuin meri.

Sitten Egil Skallagrimmrson tuli tiluksiltaan, jotka oli saanut minulta, maalta joka toimi rajana minun maideni ja Constantinin skottivaltakunnan välissä. Egil tuli meritse niin kuin aina, ja hänen lohikäärme-laivassaan *Banamadrissa* makasi ruumis. ”Huuhtoutui Tueden rantaan”, hän sanoi. ”Eikös hän ole sinun miehiäsi?”

”Jaa Tueden rantaan?”

”Etelärannalle. Löysin joentöyräältä. Lokit ehtivät ensin.”

”Siltähän se näyttää.”

”Kai hän oli sinun miehiäsi?”

”Olihan hän.” Kuolleen miehen nimi oli Haggar Bentson. Hän oli kalastaja, *Gydenen* peränpitäjä, iso mies joka piti liiaksi oluesta ja jolla oli arvet turhankin monesta kahakasta. Hän oli öykkäri, vaimonhakkaaja ja hyvä merimies.

”Ei tainnut hukkuu”, Egil huomautti.

”Eipä kyllä.”

”Eivätkä lokitkaan tappaneet.” Egil kuulosti huvittuneelta.

”Ei, lokit eivät häntä tappaneet.” Sen sijaan Haggar oli hakuhaava kuoliaaksi. Ruumis oli alasti ja kalanvalkea lukuun ottamatta käsiä ja sitä mitä kasvoista oli jäljellä. Vatsassa, rinnassa ja reisissä oli isoja viiltohaavoja, julmia iskuja jotka meri oli pessyt puhtaaksi.

Egil tönäisi saappaalla hartiasta rintaluuhun yltävää haavaa, joka ammitti Haggarin rinnassa. ”Arvelisin, että hän kuoli kirveeniskuun, mutta joku silpaisi ensin pallit pois.”

”Huomasin kyllä.”

Egil kyykistyi ruumiin viereen ja pakotti alaleuan auki. Egil Skallagrimmrson oli väkevä mies, mutta Haggarin suun avaaminen oli silti työn takana. Luu rusahti, ja Egil nousi seisomaan. ”Veivät hampaatkin”, hän sanoi.

”Ja silmät.”

”Ne saattoivat päätyä lokin suuhun. Tykkäävät silmämunista.”

”Jättivät kumminkin kielen”, sanoin. ”Piruparka.”

”Kurja kuolema”, Egil myönsi ja kääntyi sitten katsomaan sataman tuloaukkoa. ”En keksi kuin kaksi syytä kiduttaa miestä ennen tappamista.”

”Kaksiko?”

”Ensinnäkin huvin päiten. Ehkä hän loukkasi heitä jotenkin.” Hän kohautti olkapäitään. ”Toinen syy on pakottaa mies puhumaan. Miksi muuten kieli olisi jätetty?”

”Ketä mietit?” kysyin. ”Skottejako?”

Egil katsahti taas silvottua ruumista. ”Jotakuta hän on ärsyttänyt, mutta skotit ovat olleet viime aikoina hissukseen. Ei vaikuta heidän tekosiltaan.” Hän kohautti olkapäitään. ”Saattoi kai se olla henkilökohtaistakin. Olisiko toinen kalastaja suivaantunut?”

”Eikö siellä näkynyt enempää ruumiita?” *Gydenen* miehistöön oli kuulunut kuusi miestä ja kaksi poikaa. ”Tai hylkyä?”

”Tämä onneton on toistaiseksi ainoa. Mutta muita voi vielä kellua merellä.”

Paljon muuta sanottavaa tai tehtävää ei ollut. Jos skotit eivät olleet kaapanneet *Gydeneä*, oletin, että asialla oli ollut joko norjalainen ryöstelijä tai friisiläislaiva, joka käytti alkukesän sääitä hyväkseen päästäkseen rikastumaan *Gydenen* silli-, turska- ja koljasaaliilla. Kuka sitten olikin ollut asialla, *Gydene* oli mennyt, ja epäilin että henkiin jääneet miehet oli istutettu vangitsijoidensa soutupenkeille. Epäily osoittautui todeksi, kun kaksi päivää Egilin käynnin jälkeen *Gydene* itse ajautui rantaan Lindisfarenan pohjoispuolella. Se oli mastonsa menettänyt hylky, pysyi tuskin pinnalla aaltojen heittäessä sen hiekkasärkille. Muita ruumiita ei ilmaantunut, pelkkä hylky vain, ja se jätettiin särkille syysmyrskyjen hajotettavaksi.

Viikko sen jälkeen kun murtunut *Gydene* nyykähti rantaan, toinen kalastajavene katosi, ja tällä kertaa tuulettomana päivänä, joka oli tyyni kuin jumalten jäljiltä. Kadonneen veneen nimi oli *Swealwe*, pääskynen, ja Haggarin tavoin sen päällikkö oli mieluusti heitellyt verkkoja kaukana merellä. Kuulin *Swealwen* katoamisesta, kun kolme leskeä tuli Bebbanburgiin yhdessä harvahampaisen kyläpapin, isä Gaddin kanssa. Pappi nyökytteli päätään. ”Siellä oli...” hän aloitti.

”Mitä siellä oli?” kysyin ja vastustin kiusausta matkia suhinaa, joka papin suusta pääsi puuttuvien hampaiden takia.

Isä Gadd oli hermostunut, eikä ihme. Olin kuullut, että hän voivotteli saarnoissaan sitä kuinka kylän herra oli pakana, mutta

rohkeus petti nyt kun hän oli kasvotusten samaisen pakanan kanssa.

”Bolgar Haruldsen, herra. Hän on –”

”Tiedän kyllä Bolgarin”, keskeytin. Hänkin oli kalastaja.

”Hän näki horisontissa kaksi laivaa. Sinä päivänä kun *Swealve* katosi.”

”Laivoja kyllä riittää, kauppa-aluksia. Olisi omituista, jos hän ei olisi nähnyt yhtään laivaa.

”Bolgar sanoo, että ne menivät ensin pohjoiseen, sitten etelään.”

Hermostuneen houkan puheissa ei liiemmin ollut tolkkua, mutta lopulta ymmärsin, mitä hän yritti sanoa. *Swealve* oli soustanut merelle ja Bolgar, kokenut mies, näki missä se katosi horisontin taa. Sitten hän näki kahden laivan mastot kun ne lähesyivät *Swealvea*, pysähtyivät joksikin aikaa ja kääntyivät sitten takaisin. *Swealve* oli ollut horisontin takana, ja ainoa näkyvä merkki kohtaamisesta tuntemattomien laivojen kanssa oli se, että mastot menivät pohjoiseen, pysähtyivät ja lähtivät sitten etelään, eikä sellainen kuulostanut kauppalaivojen liikkeiltä. ”Teidän olisi pitänyt ottaa Bolgar mukaan”, sanoin ja annoin sitten leskille hopeaa ja papille kaksi penniä siitä hyvästä, että toivat uutiset.

”Mitkä uutiset?” Finan kysyi minulta samana iltana.

Istuksimme penkillä Bebbanburgin salin edustalla ja tuijotimme itäpuolen varustusten yli kuun mutruilevaa heijastusta meren aavalla. Sisältä kuului miesten laulua ja naurunremakkaa. Siellä olivat minun soturini, kaikki muut paitsi ne parisenkymmentä, jotka vartioivat korkeita muureja. Itäinen tuulenviri toi mukanaan meren tuoksun. Ilta oli hiljainen, ja Bebbanburgin mailla oli vallinnut rauha siitä asti kun olimme vuotta aiemmin ylittäneet kukkulat ja lyöneet Sköllin linnoituksessaan. Sen verisen tappelun jälkeen olimme olleet siinä uskossa, että norjalaiset oli lyöty ja Northumbrian läntinen osa alistettu, mutta kukkuloiden solien kautta kulkevat matkamiehet toivat uutisia, että norjalaisia tuli yhä vain lisää. Heidän lohikäärmelaivansa laskivat

maihin läntisillä rannoillamme ja soturit löysivät sieltä maata. Yksikään norjalainen ei kuitenkaan kutsunut itseään kuninkaaksi niin kuin Sköll, eikä kukaan ylittänyt kukkuloita häiritkseen Bebbanburgin laidunmaita, joten jonkinmoinen rauha meillä vallitsi. Alban, tai Skotlannin niin kuin jotkut sitä kutsuvat, kuningas Constantin kävi sotaa Strath Clotan norjalaisten kanssa, joita johti Owain-niminen kuningas. Owain jätti kuitenkin meidät rauhaan ja Constantinkin halusi rauhaa kanssamme, kunnes saisi Owainin pohjanmiehet nujerrettua. Se oli isäni sanojen mukaan ”skottilainen rauha”, mikä tarkoitti sitä, että karjaa ryövättiin alituisen ja armotta, mutta karjaa nyt varasteltiin jatkuvasti, ja me aina kostimme iskemällä skottien laaksoihin ja tuomalla karjan takaisin. Varastimme täsmälleen yhtä monta elikkoo kuin hekin. Olisi ollut paljon yksinkertaisempaa, jos varastelu olisi jätetty sikseen, mutta nuoret miehet täytyy rauhan aikana opettaa sodankäynnin tavoille.

”Uutinen on se, että tuolla on ryöstelijöitä”, kerroin Finanille ja nyökkäsin kohti merta. ”Ovat napanneet meiltä kaksi laivaa.”

”Ainahan nyt ryöstelijöitä piisaa.”

”Näistä minä en tykkää”, sanoin.

Finan, lähin ystäväni, irlantilainen joka taisteli maanmiestensä vimmallalla ja jumalten taidolla, nauroi. ”Haistatko mätää?”

Nyökkäsin. Aina silloin tällöin tieto tulee tyhjästä, tunteesta, hajusta jota ei pysty haistamaan, pelosta jolle ei ole syytä. Jumalat suojelevat meitä ja lähettävät äkillisen hermokutinan, varmuuden siitä, että viattoman näköisessä maisemassa piileskelee tappajia. ”Miksi ne kiduttaisivat Haggaria?” kysyin.

”Koska se mies oli hapannaamainen kusipää, tietysti.”

”Oli kyllä, mutta tämä tuntuu nyt ikävämmältä.”

”Mitä aiot tehdä?”

”Lähden tietysti metsästämään.”

Finan nauroi. ”Onko sinulla tylsää?” hän kysyi ja nauroi taas, kun en vastannut mitään. ”Sinulla on tylsää”, hän syytti. ”Haluat vain tekosynyn päästä leikkimään *Spearhafocilla*.”

TAISTELUISTA KOVIMMASSA RAJAT PIIRRETÄÄN VERELLÄ

MESTARISOTURI UHTRED on vannonut tappavansa kaksi miestä kuningas Edvardin kuoltua. On koittanut aika lunastaa annetut lupaukset.

Väkivaltainen hyökkäys ajaa Uhtredin joukkoineen etelään, suoraan keskelle hurjaa kamppailua valtaistuimesta. Epävarmojen liittoutumien ja horjuvan uskollisuuden keskellä hän tarvitsee kaiken voimansa ja älynsä kukistaakseen vihollisista suurimman.

Kahden kuninkaan kootessa joukkoja toisiaan vastaan Uhtred vedetään mukaan taisteluun, josta vain toinen kruunupäistä voi selvitä hengissä. Ja jälleen kerran Uhtredin kohtalona on seistä kilpimuurin sydämessä.

Uhtred-sarjan 12. osa jatkaa Englannin yhdistymisen tarinaa, joka on kertomus rohkeudesta, velvollisuudesta, sodasta ja rakkaudesta.

UHTREDIN TARINA MYÖS TV-SARJASSA

THE LAST KINGDOM

